

Εισαγωγικό σημείωμα επιμελητών/τριών έκδοσης

Ο παρών συλλογικός τόμος με τίτλο «Επαναπροσδιορίζοντας την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση: Σύγχρονα Ερευνητικά Δεδομένα» δημιουργήθηκε με στόχο να συμβάλλει στην αναστοχαστική επανεξέταση του πεδίου της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης υπό το φως των πρόσφατων επιστημονικών εξελίξεων και κοινωνικών προκλήσεων. Σε μια εποχή έντονων μετασχηματισμών τόσο στο εκπαιδευτικό σύστημα όσο και στην ευρύτερη κοινωνική πραγματικότητα, η ανάγκη για θεωρητικό και πρακτικό επαναπροσδιορισμό των εννοιών, των πολιτικών και των πρακτικών που διέπουν την ειδική αγωγή είναι πιο επιτακτική από ποτέ.

Τα κεφάλαια του τόμου αποτελούν αντιπροσωπευτικές συμβολές από ερευνητές/τριες και επαγγελματίες του χώρου. Η δομή του τόμου επιδιώκει να αναδείξει τη διεπιστημονικότητα και την πολυφωνία που χαρακτηρίζουν τη σύγχρονη ειδική αγωγή. Μέσα από θεωρητικές προσεγγίσεις, μελέτες περίπτωσης, ποιοτικές και ποσοτικές έρευνες, οι συγγραφείς συμβάλλουν σε έναν δυναμικό διάλογο που προάγει την επιστημονική τεκμηρίωση και ενθαρρύνει την αναστοχαστική πρακτική των επαγγελματιών της εκπαίδευσης.

Οι συντελεστές του έργου, ακαδημαϊκοί, ερευνητές/τριες και επαγγελματίες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καταθέτουν τεκμηριωμένες προσεγγίσεις, προτάσεις παρέμβασης και προβληματισμούς, βασισμένους σε σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα και εκπαιδευτικά συμφραζόμενα.

Ο τόμος διαρθρώνεται σε δύο μέρη:

Στο **Α' Μέρος** με τίτλο «Ζητήματα Εκπαίδευσης και Παρεμβάσεων», παρουσιάζονται εφαρμοσμένες εκπαιδευτικές πρακτικές και παρεμβάσεις, εστιάζοντας στην καθημερινή εμπειρία των εκπαιδευτικών και των ειδικών παιδαγωγών σε διάφορους τομείς της ζωής όπως η εκπαίδευση, η ενήλικη ζωή, η εργασία. Συζητούνται θέματα όπως η βιωματική μάθηση στο ειδικό νηπιαγωγείο, η επιμόρφωση των ειδικών παιδαγωγών, η μετάβαση μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι ψυχοεκπαιδευτικές παρεμβάσεις, η ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων σε άτομα με ΔΑΦ, η υποστήριξη μέσω τέχνης, ο σχολικός εκφοβισμός, καθώς και ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης στη μάθηση και η κοινωνική αλληλεπίδραση στο πλαίσιο της συνεκπαίδευσης.

Το **Β' Μέρος** με τίτλο «Ειδικότερα Ζητήματα στον Χώρο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης» επικεντρώνεται σε πιο εστιασμένες θεωρητικές και

ερευνητικές προσεγγίσεις. Εξετάζονται, μεταξύ άλλων, η ψυχαναλυτική θεώρηση του αυτισμού, η ψυχική ανθεκτικότητα γονέων παιδιών με σοβαρά προβλήματα υγείας, η στήριξη φοιτητών/τριών με αναπηρία στην ανώτατη εκπαίδευση, η ποιότητα ζωής παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες, η σχέση εργαζόμενης μνήμης και χαρισματικότητα, ο ρόλος του προσωπικού βοηθού στην ανεξάρτητη διαβίωση και η έννοια της δημιουργικής χαρισματικότητας. Ιδιαίτερη θέση καταλαμβάνει το βιοματικό αφήγημα που αποτυπώνει την εσωτερική εμπειρία ενός ατόμου με αυτισμό.

Κοινός παρονομαστής όλων των κεφαλαίων είναι η ανάγκη για μια παιδαγωγική προσέγγιση που ενσωματώνει τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, την τεκμηριωμένη παρέμβαση και τη συνεχή επιμόρφωση. Μέσα από τη διασύνδεση θεωρίας, έρευνας και πράξης, ο παρών τόμος προσδοκά να ενισχύσει τον διάλογο για μια πιο δίκαιη, συμπεριληπτική και αποτελεσματική ειδική αγωγή.

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους/όλες τις συγγραφείς για την πολύτιμη συμβολή τους, καθώς και όλους όσους/όλες όσες υποστήριξαν την έκδοση αυτού του τόμου. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τον εκδοτικό οίκο Γρηγόρη για την αगाστή συνεργασία και υποστήριξη για την ολοκλήρωση του βιβλίου. Ευελπιστούμε ότι η παρούσα συλλογή θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για εκπαιδευτικούς, ερευνητές/τριες, φοιτητές/τριες και φορείς χάραξης πολιτικής, ενισχύοντας την κατανόηση και την περαιτέρω εξέλιξη του πεδίου της ειδικής αγωγής.

Μαρία Γεωργιάδη
Δήμητρα Μαρία Τόμπρου
Στέφανος Πλεξουσάκης